Tarih Okulu Dergisi (TOD) Journal of History School (JOHS)
(2022), 15(60), 2859-2890
Özgünlük kontrolü intihal.net Authenticity process
DOI No: http://dx.doi.org/10.29228/Joh.57604
Makale türü: Araştırma makalesi **Article type:** Research article
Geliş tarihi 14.02.2022 Submitted date
Kabul tarihi 19.09.2022 Accepted date
Elektronik yayın tarihi 28.10.2022 Online publishing date
Atıf Bilgisi / Reference Information
Savaş B. Ç. (2022). Avrupa'nın Beş Büyük Ligi Ve Türkiye Süper Ligi'nde Takım Piyasa Değerinin Lig Sıralamasına Etkisinin İncelenmesi. *Journal of History School*, 60, 2859-2890.

AVRUPA'NIN BEŞ BÜYÜK LİGİ VE TÜRKİYE SÜPER LİGİ'NDE TAKIM PİYASA DEĞERİNİN LİG SIRALAMASINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Buğra Çağatay SAVAŞ[1]

Öz

Bu araştırmanın amacı, Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Türkiye Süper Ligi'nde takım piyasa değerinin lig sıralamasına etkisini incelemektir. Araştırmada, 2020/21 sezon sonu itibarıyla UEFA sıralamasına göre, Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Türkiye Süper Ligi'nde 2016/17-2020/21 sezonları arasında kalan son beş sezonda yer alan 165 takımın piyasa değerleri ile sezon sonlarındaki lig sıralamalarını kapsayan geniş bir veri seti kullanılmıştır. Veriler ülke federasyonlarının resmi siteleri ve açık erişimli internet kaynağından elde edilmiştir. Verilerin analizinde iki ayrı istatistik paket programı kullanılarak iki değişken arasındaki Pearson korelasyonları ligler bazında ayrı ayrı ölçülmüş ve doğrusal regresyon analizleri yapılmıştır. Son beş sezonun ortalaması bakımından, piyasa değeri ile lig sıralaması arasındaki korelasyonun pozitif yönlü olarak güçlü ve orta düzeyde olduğu, regresyon sonuçları bakımından ise takımların yerel lig sıralamalarının yaklaşık olarak ortalama %44-70 arasında değişen oranlarda takım piyasa değeri değişkeni tarafından açıklandığı bulunmuştur. Takım piyasa değerinin yerel lig sonuçlarını belirlemede öncelikli bir faktör olarak değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beş Büyük Lig, Süper Lig, Piyasa Değeri, Lig Sıralaması.

[1]Dr. Öğr. Üyesi Erzurum Teknik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü, bugra.savas@erzurum.edu.tr, Orcid: 0000-0002-8698-6311

Buğra Çağatay SAVAŞ

Investigation of The Effect of The Team Market Value on The League Ranking In Europe's Big Five League and The Turkish Super League

Abstract

This research examines the effect of team market value on league rankings in Europe's Big Five Leagues and the Turkish Super League. In the study, according to the UEFA ranking as of the end of the 2020/21 season, a comprehensive data set covering the market values of 165 teams in the last five seasons between 2016/17-2020/21 seasons in Europe's Big Five and Turkish Super League and their league rankings at the end of the season was used. The data were obtained from the official websites of the country federations and the open-access internet source. In the data analysis, Pearson correlations between the two variables were measured separately based on leagues using two different statistical packages, and linear regression analyses were performed. In terms of the average of the last five seasons, it was found that the correlation between the market value and the league ranking was strong and moderate in the positive direction. In terms of the regression results, the local league rankings of the teams were explained by the team market value variable, with an average of 44-70%. It was concluded that team market value could be considered a primary factor in determining local league results.

Keywords: Big Five League, Super League, Market Value, League Ranking.

GİRİŞ

Futbol kulüpleri, sportif başarıyı elde edebilmek düşüncesiyle takım kadrolarına en iyi oyuncuyu alabilmek için ekonomik güçlerini kullanmakta ve öncelikle yerel liglerinde başarılı olmayı daha sonra ise uluslararası şampiyonalarda yer almayı hedeflemektedirler. Böylelikle takımlarını geliştirerek daha büyük başarılar elde etmek istemektedirler. Bu noktada karşılaşılan soru, takımı oluştururken yapılan yatırımın söz konusu başarıyı sağlamada yeterli olup olmadığı, bir başka ifadeyle yapılan yatırımın karşılığının alınıp alınamadığıdır.

Futbolun sadece bir oyun olmadığı, aynı zamanda çok çeşitli yatırımcıları çeken önemli bir uluslararası ekonomik pazar olduğu (King, 2017, s.37) dikkate alındığında, futbolda ekonominin temel kurallarının da önem kazandığı bir gerçektir. Bu kapsamda finansal konular, diğer alanlarda olduğu gibi spor alanında da başarı veya başarısızlığın arkasındaki en önemli faktörlerden biri olarak görülmeleri nedeniyle araştırmacılar tarafından yoğunlaşılan konuların belki de en önemlisi olarak görülebilir. Kulikova ve Goshunova'nın (2013, s.250) da belirttiği gibi, futbol ekonomisinin değerinin yüksek olması bu sektöre

yapılacak yatırımların da değerini arttırmaktadır. Bu nedenle sportif ve finansal başarının birbirini etkilemesi futbol kulüplerinin performansının değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Ekonomik terimlerden biri olan piyasa değeri, işlem sırasında belirli bir malın değeri olarak tanımlanmaktadır. Futbolda ise piyasa değeri, transfer eden kulübün bir oyuncu için ödediği transfer ücretleri olarak ifade edilmektedir. Bir oyuncunun piyasa değerinin sportif yeteneğini yansıttığı varsayımına göre, en yüksek transfer ücretlerinin ödendiği oyuncuların en iyi oyuncular olması gerekmektedir. Futbolcuların sportif performansının bireysel piyasa değerleriyle ifade edilebilmesine benzer şekilde, tüm takımın değeri de kadrosundaki oyuncuların piyasa değerleri esas alınarak tahmin edilebilecektir. Takım piyasa değerinin bir takımın gelecekteki performansını öngördüğü varsayılabilir. Ancak sadece piyasa değerinin başarıyı etkilediği düşünülmemeli, aynı zamanda sportif başarının bir kulübün gelirini artırarak daha pahalı ve dolayısıyla muhtemelen gelecek sezon için daha iyi oyuncuların satın alınmasına izin vermesi beklenmelidir. Bir takımın piyasa değerindeki artışın, sezon sonundaki lig sıralamasında kendini göstermesi beklenmelidir (Gerhards ve Mutz, 2017, 230). Finansal piyasaları etkileyen faktörler olarak iyi ve kötü haberler ilk sırada gelmektedir. Kötü haberlerin getiriler ve belirsizlik üzerinde etkisinin iyiye oranla daha fazla olduğunu söylenebilir(Bedir vd., 2022).

He vd. (2015, s.8), futbolcuların ekonomik değerlemesi bakımından, gerçek piyasa değerine en yakın olan oyuncunun transfer ücreti olduğunu belirtmektedirler. Adil bir piyasa, yüksek performansa sahip bir oyuncuya daha yüksek bir piyasa değeri belirleyecektir. Oyuncunun performansı ne kadar iyi olursa, piyasa değeri de o kadar yüksek olacaktır. Bir oyuncunun piyasa değeri, "gerçek bir işlemden bağımsız olarak, bir sporcunun sözleşme imzalamasını sağlamak için bir kulübün ödemeye razı olacağı tahmini para miktarı" olarak tanımlanmıştır (Herm vd., 2014, s.490).

Transfer ücretleri ile verimlilik arasında güçlü bir pozitif ilişki olduğuna inanılmaktadır (Majewski, 2016, s. 99; Ruijg ve Van Ophem, 2015, s.17). Ancak şunu da eklemek gerekir ki futbol bir takım sporudur; bu nedenle, bireysel bir futbolcunun performansını ve dolayısıyla tam değerini tespit edebilmek oldukça zordur. Oyuncu performansının, maçın önemi, skoru, konumu, formda olması, sakatlıktan dönme süresi ve kullanılan takım taktik sistemi gibi birçok faktöre bağlı olduğunu belirtmek gerekir (Paul vd., 2015, s. 518).

Klobučník vd. (2019, s.70), bir kulübün sportif performansı ile piyasa değeri arasında yüksek bir pozitif istatistiksel bağlantının olduğu

belirtmektedirler. Kulübün sportif başarısı açısından, ekonomik performansı ile piyasa değeri arasındaki istatistiksel bağlantı doğrulanmıştır.

Futbol kulüplerinin, iki tür performans değerlendirmesini hesaba katmaları gerekmektedir. Bunlar sportif ve finansal performans değerlendirmeleridir (Carlsson-Wall vd., 2016, s.5; Szymanski, 1998, s.48). Futbol kulüpleri, bir yandan rekabetçi olabilmek için güçlü bir baskı altında kalırken (küme düşmekten kaçınmak, uluslararası müsabakalara katılmaya hak kazanmak vb.) diğer yandan, mali açıdan sağlam olma ve uzun vadede sahiplerine yeterli gelir sağlayabilme yeteneğini kazanmış olmalıdırlar (Klobučník vd., 2019, s.73).

Finansal performans, sermaye yeterliliği oranı, likidite, ödeme gücü ve kârlılığın çeşitli göstergeleri ile ölçülen fonların toplanmasını ve kullanılmasını içeren, belirli bir süre boyunca şirketin finansal durumudur. Finansal performans, şirketin kaynaklarını yönetme ve kontrol etme yeteneği olarak da görülebilir (Van Horne ve Wachowicz, 2008, s. 38). Finansal performans, bir şirketin finansal sağlığının belirli bir süre boyunca ölçülme derecesi olarak da tanımlanmaktadır. Diğer bir deyişle, bir işletmenin cari ve cari olmayan varlıklarını, finansmanını, öz kaynaklarını, gelirlerini ve giderlerini yöneterek hissedarları için daha yüksek satış, kârlılık ve değer yaratmak için kullanılan finansal bir eylemdir. Temel amacı, hissedarlara ve paydaşlara karar vermelerini teşvik etmek için eksiksiz bilgi sağlamaktır. Aynı sektördeki benzer şirketleri değerlendirmek veya sektörleri toplu olarak karşılaştırmak için kullanılabilir (Naz vd., 2016, s.90).

Sportif performans, bir kulübün katıldığı müsabakalarda çok sayıda galibiyet elde etme yeteneği olarak tanımlanabilir (Garcia-del-Barrio ve Szymanski, 2009, s.49). Mourão ve Teixeira (2015, s. 5229) da araştırmalarında, lig müsabakalarında elde edilen toplam puanı sportif performans olarak tanımlamışlardır. Bununla birlikte sportif performansın, etki eden tüm değişkenleri düzenleyebilen uygun bir kurumsal yapının varlığıyla ilgili olduğu dikkate alınmalıdır (Pinnuck ve Potter, 2006, s.499).

Kulüplerin sportif performanslarına etki eden diğer faktörlerden bazıları, oyuncuların kişisel ve kültürel değerleri (Ono vd. 2012, s. 99), bireysel oyuncu özellikleri (Gerrard, 2005, s.150), antrenörün becerileri (Koning, 2003, s.560), kulüp yönetiminin uygun kararlarla spor hedeflerini tanımlama ve bunlara ulaşma becerisi (Ozawa vd. 2004, s.80), kulübün pazar büyüklüğü ve taraftar sayısı (Pinnuck ve Potter, 2006, s.501) olarak belirtilmektedir.

Baur ve Lehmann (2007, s.15), transferlerin (gelen-giden) tek başına futbol maçlarının sonucunu tahmin edemeyeceğini, ancak takımın performansını -değişkenlik göstermek kaydıyla- etkileyebileceğini, bir futbol maçını kimin

kazanıp kimin kaybedeceğini belirleyen günlük performansın ise, takımın teknik direktörü, taktik beceriler ve diğer pek çok başka faktörden etkileneceğini belirtmektedirler.

Literatürde yer alan takım piyasa değerinin lig sıralamasına etkisi konusunda yapılmış araştırmalardan bazıları tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1

Literatürde Yer Alan Bazı Araştırmalar

Yazar/Yazarlar	Yıl	Örneklem	İnceleme Konusu	Yöntem
Szymanski ve Smith	2010	İngiltere Ligi'nde, 1974-1989 dönemindeki 48 kulüp.	İngiltere Ligi'nin finansal performansı.	Korelasyon ve regresyon analizi
Dimitropoulos ve Limperopoulos	2014	Yunan 1'inci, 2'nci ve 3'üncü Ligi'nden 20 kulüp.	Oyuncu sözleşmelerinin sportif başarıya etkisi.	Regresyon analizi
Gerhards vd.	2014	Avrupa'nın 12 Ligi'nde 2012/13 sezonunda, 214 futbol kulübü.	Yerel liglerdeki takım başarısının (a) takım kadrosunun piyasa değeri, (b) eşitsizlik (c) takımdaki ulusal çeşitlilik ve (d) daha önce oynanan maç sayısına göre incelenmesi.	Regresyon analizi
Gerhards ve Mutz	2017	Avrupa'nın 12 Ligi'nde 2011/12-2015/16 arasında kalan beş sezonda yer alan 1074 kulüp.	Futbol takımlarının yerel liglerindeki başarısının (a) takımın piyasa değeri, (b) takım içindeki eşitsizlik, (c) takımın kültürel çeşitliliği ve (d) takım üyeleri arasındaki dalgalanma derecesine göre incelenmesi	Korelasyon ve regresyon analizi
Wilkesmann	2017	Bundesliga 2001-2015 dönemi verileri.	Oyuncu maaşları ile lig tablosu sıralaması arasında ilişki ve Bundesliga'nın sosyal eşitsizliği.	Korelasyon ve regresyon analizi
Matesanz vd.	2018	1996/1997 ve 2015/2016 sezonları arasında, 21 Avrupa Birinci Ligi'nde 135.000 transfer.	Transfer harcamaları ile yurt içi ve yurt dışı sportif performans arasındaki ilişki.	Haritalama ve Temel bileşen analizi

Akgeyik	2018	2015-16, 2016-17 ve 2017-18 sezonlarında Türkiye Süper Ligi'nde yer alan 23 takım ve 792 maç.	Takımların başarısını etkileyen faktörlerin analizi.	Korelasyon ve regresyon analizi
Klobučník, vd.	2019	2007/08 - 2016/17 sezonları arasında 28'i AB üyesi ülke olmak üzere toplam 33 ülkede ve Avrupa müsabakalarında yer alan 820 kulüp.	Futbol kulüplerinin sportif başarıları, piyasa değerleri ve bulundukları bölgelerin ekonomik performansları arasındaki ilişki.	Korelasyon ve regresyon analizi

Yukarıdaki tablo ve literatür incelendiğinde, takımların piyasa değerinin lig sıralamasını etkilemesine yönelik çalışmaların, genellikle 2016/17 sezonundan itibaren sınırlı olarak yer aldığı görülmekte, Avrupa kulüplerini de kapsayan son dönem araştırmalarına ise rastlanılmamaktadır. Yapılan açıklamalar ışığında, bu araştırmada, Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Türkiye Süper Ligi kulüplerinin, 2016/17-2020/21 arasında kalan son beş sezondaki piyasa değerlerinin lig sıralamasına etki derecesinin incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Türkiye Süper Ligi'nin piyasa değerinin lig sıralamasına etkisini incelemek için tarama modelinden yararlanılmış ve doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik veri toplama yöntemi olarak tanımlanır (Şimşek ve Yıldırım, 2003, s.19).

Araştırmanın Örneklemi

Araştırmanın örneklemini, 2016/2017-2020-2021 sezonları arasında kalan beş sezonda, Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Süper Lig'de yer alan 165 farklı kulüp (Premier Lig: 30, La Liga: 29, Bundesliga: 25, Seri A: 28, Lig 1: 27 ve Süper Lig:26 kulüp) oluşturmaktadır. Bu kulüpler, ülke federasyonlarının resmi sitelerinden araştırmacı tarafından sezonlar incelenerek tespit edilmiştir.

Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Süper Ligin UEFA ülke sıralaması tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2

UEFA Ülke Sıralaması (2020-21 sezon sonu)

UEFA S. No.	Ülke	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	Toplam Puan
1	İngiltere	14.928	20.071	22.642	18.571	23.928	100.140
2	İspanya	20.142	19.714	19.571	18.928	19.357	97.712
3	İtalya	14.250	17.333	12.642	14.928	16.285	75.438
4	Almanya	14.571	9.857	15.214	18.714	15.214	73.570
5	Fransa	14.416	11.500	10.583	11.666	7.916	56.081
13	Türkiye	9.700	6.800	5.500	5.000	3.100	30.100

Verilerin Toplanması

Araştırmanın örneklemini oluşturan kulüplere ait sezon sonu lig bitirme sıralaması, ülke federasyonlarının resmi internet sitelerinden, piyasa değerleri ise transfermarkt.com adlı açık erişimli internet sitesinden araştırmacı tarafından elde edilmiştir. Uzman kuruluşlar tarafından yapılan piyasa değeri derecelendirmeleri, gerçek transfer ücretleri ile oldukça ilişkili ($r > 0.90$) olarak ölçüldüğünden, geçerli bir piyasa değeri ölçüsü olarak kabul edilmesinde bir sakınca görülmemektedir (Gerhards vd., 2014, s.235; Herm vd., 2014, s.485).

Verilerin Analizi

Araştırmada, 2020-2021 sezonu sonunda, örneklemde belirtilen kulüplerin performansları, finansal ve sportif bakımdan incelenmiştir. İncelemede, kulüplerin son beş sezonda (2016-17/2020-21) ulusal liglerindeki sezon sonu lig sıralamaları ve aynı andaki piyasa değerleri esas alınmıştır. İncelenen liglerde yer alan kulüpler, piyasa değerlerine göre sıralanmış, sezon sonu elde edilen lig sıralamasına göre sıra farklılıkları ortaya konarak her lig ve sezon için ayrı ayrı analizler yapılmıştır. Daha sonra, bu değişkenler, potansiyel karşılıklı doğrusal istatistiksel ilişkilerini değerlendiren Pearson korelasyonu ve doğrusal regresyon analizine tabi tutulmuştur. Analizlerde iki ayrı istatistik paket programı kullanılarak bulguların tutarlılığı test edilmiştir.

Korelasyon katsayıları, değişkenler arasındaki ilişkinin gücünü ve yönünü tanımlar. Pearson korelasyonu, normal olarak dağıtılan iki rastgele değişken arasındaki doğrusal ilişkinin bir ölçüsüdür. En geniş anlamıyla korelasyon, değişkenler arasındaki ilişkinin bir ölçüsüdür. İlişkili verilerde, bir değişkenin büyüklüğündeki değişiklik, aynı (pozitif korelasyon) veya ters (negatif

korelasyon) yönde başka bir değişkenin büyüklüğündeki bir değişiklikle ilişkilidir. Korelasyon terimi, iki sürekli değişken arasındaki doğrusal bir ilişki bağlamında ve Pearson korelasyon katsayısı tipik olarak normal dağıtılan veriler için kullanılır. Korelasyon katsayısının yorumlanması tablo 3'de gösterilmiştir (Schober vd., 2018, s.1765).

Tablo 3

Korelasyon Katsayısının Yorumlanması

Gözlemlenen korelasyon katsayının mutlak büyüklüğü	**Yorum**
0.00-0.10	İhmal edilebilir korelasyon
0.10-0.39	Zayıf korelasyon
0.40–0.69	Orta düzeyde korelasyon
0,70–0.89	Güçlü korelasyon
0.90–1.00	Çok güçlü korelasyon

(Kaynak: Schober vd., 2018,s.1767).

Regresyon analizi, iki veya daha fazla nicel değişken arasındaki ilişkiyi kullanan istatistiksel bir metodolojidir, böylece bir yanıt veya sonuç değişkeni diğerinden veya diğerlerinden tahmin edilebilir. Bu metodoloji iş dünyasında, sosyal ve davranış bilimlerinde ve diğer birçok disiplinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Regresyon modeli, istatistiksel bir ilişkinin iki temel bileşenini ifade etmenin bir yoludur (Kutner vd, 2005, s.2-39).

Yukarıdaki açıklamalar ışığında, bir takımın performansının, yerel futbol liginde elde ettiği lig sıralaması ile ölçülebileceği söylenebilir. Bir takım sezon sonunda lig sıralamasında ne kadar yukarıda yer alırsa o kadar başarılı olarak kabul edilebilir. Bu nedenle araştırmada, kulüpler tarafından her sezon elde edilen lig sıralaması, bağımlı değişken olarak alınarak, Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Süper Lig'de takım piyasa değerinin lig sıralamasına etkisi incelenmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmada elde edilen bulgular kapsamında, Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Türkiye Süper Ligi'nin son beş sezondaki piyasa değerleri ve lig bitirme sıraları Eklerde yer alan tablolarda gösterilmiştir.

İngiltere-Premier Lig

İngiltere Ligi'ne ait piyasa değerleri ve sezon sonu lig sıralamaları tablo 4'de gösterilmiştir.

Tablo 4

İngiltere Ligi Piyasa Değerleri ve Sezon Sonu Lig Sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon)

Kulüp	2020-2021			2019-2020			2018-2019		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS	PD *	PDS	SSS
M. City	1.03**	1	1	1.27**	1	2	1.05**	1	1
Liverpool	1.01**	2	3	1.09**	2	1	900.10.	3	2
Chelsea	779.80	3	4	797.00	4	4	1.05**	2	3
M. United	716.75	4	2	775.20	5	3	833.00.	4	6
Tottenham	680.80	5	7	1.04**	3	6	819.60	5	4
Arsenal	549.10	6	8	680.55	6	8	593.30	6	5
L.City	475.90	7	5	384.75	8	5	329.00.	8	9
Everton	464.50	8	13	525.50	7	12	429.50	7	8
W.hampton	412.10	9		315.40	10	7	160.43	18	7
Aston Villa	379.70	10	11	184.60	18	17	-	-	-
West Ham	279.75	11	6	371.75	9	16	309.70	9	10
Brighton	255.60	12	16	225.83	16	15	172.65	16	17
Newcastle	252.70	13	12	312.58	11	13	200.00	13	13
Southampton	250.50	14	15	259.80	14	11	270.55	10	16
Fulham	223.10	15	18	-	-	-	-	-	-
L. United	214.40	16	9	-	-	-	-	-	-
C. Palace	203.38	17	14	248.65	15	14	262.38	11	12
S. United	152.80	18	20	110.80	20	9	-	-	-
Burnley	130.05	19	17	205.58	17	10	185.75	14	15
W.Brom.	121.25	20	19	-	-	-	-	-	-
Bournemouth	-	-	-	311.20	12	18	172.80	15	14
Watford	-	-	-	270.65	13	19	170.40	17	11
N.City	-	-	-	110.85	19	20	-	-	-
Fulham	-	-	-	-	-	-	239.50	12	19
Huddersfield	-	-	-	-	-	-	113.15	19	20
Cardiff	-	-	-	-	-	-	76.00	20	18

Tablo 4

İngiltere Ligi piyasa değerleri ve sezon sonu lig sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon) (Devamı)

Kulüp	2017-2018			2016-2017		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS
Chelsea	649.65.	1	5	603.30	2	1
M. United	645.10	2	2	533.25	3	6
Arsenal	633.90	3	6	522.75	4	5
M.City	616.35	4	1	621.40	1	3
Tottenham	535.35	5	3	385.50	6	4
Liverpool	495.00	6	4	394.15	5	3
Everton	346.75	7	8	284.35	7	7
West Ham	264.85	8	13	240.78	8	11
L. City	252.10	9	9	175.00	13	12
S.hampton	247.50	10	17	214.25	10	8
C. Palace	194.43	11	11	215.70	9	14
Stoke City	177.80	12	19	193.25	11	13
S.City	171.34	13	18	137.10	14	15
Watford	167.30	14	14	189.35	12	17
Newcastle	167.28	15	10	-	-	-
W. Brom.	165.50	16	20	115.10	17	10
B.emouth	116.10	17	12	103.50	18	9
Brighton	106.75	18	15	-	-	-
Burnley	96.85	19	7	81.80	20	16
H.field	64.40	20	16	-	-	-
Hull City	-	-	-	132.95	15	18
M.brough	-	-	-	121.75	16	19
Sunderland	-	-	-	112.50	18	20

PD: Piyasa değeri (avro), PDS: Piyasa değeri sıralaması, SSS: Sezon sonu sıralaması, *milyon, ** milyar. (Kaynak: Araştırmacı tarafından transfermark.com sitesi verilerinden yararlanarak oluşturulmuştur.)

Tablo 4 incelendiğinde, 20 takımla oynanan ligde son beş sezonda 30 farklı takımın yer aldığı, altı takımın (Chelsea, M. United, Arsenal, M. City, Tottenham ve Liverpool) piyasa değerlerinin diğer takımlardan pozitif olarak farklılaştığı ve lig sıralamasında genellikle üst sıralarda yer aldıkları, buna karşılık en düşük piyasa değerine sahip takımların lig sıralamasında da genellikle alt sıralarda yer aldıkları söylenebilir.

İspanya-La Liga

İspanya Ligi'ne ait piyasa değerleri ve sezon sonu lig sıralamaları tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 5

İspanya Ligi piyasa değerleri ve sezon sonu lig sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon)

Kulüp	2020-2021			2019-2020			2018-2019		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS	PD *	PDS	SSS
Barcelona	823.00	1	3	1.20**	2	2	1.16**	1	1
A.Madrid	748.00	2	1	844.15	3	4	872.25	3	2
R. Madrid	745.50	3	2	1.20**	1	1	1.09**	2	3
Sevilla	369.90	4	4	328.40	6	3	268.50	5	6
R.Sociedad	345.50	5	5	297.65	7	7	196.30	8	9
Villarreal	247.70	6	7	247.35	9	5	222.30	6	14
Valencia	246.70	7	13	493.50	4	9	442.65	4	4
A. Bilbao	219.80	8	10	222.95	10	11	208.90	7	8
R.Betis	199.40	9	6	337.25	5	15	180.33	10	10
Getafe	169.50	10	15	168.90	12	8	69.50	16	5
Celta Vigo	129.20	11	8	248.20	8	17	181.70	9	17
Granada	115.95	12	9	49.65	20	6	-	-	-
Levante	107.60.	13	14	106.50	15	12	72.50	14	15
Osasuna	83.00	14	11	53.70	19	10	-	-	-
Alavés	75.00	15	16	132.00	13	16	71.05	15	11
Eibar	74.65	16	20	75.30	17	14	53.80	18	12
Valladolid	64.70	17	19	103.70	16	13	37.35	20	16
Huesca	54.50	18	18	-	-	-	38.05	19	19
Elche	41.20	19	17	-	-	-	-	-	-
Cádiz	38.40	20	12	-	-	-	-	-	-
Espanyol	-	-	-	208.65	11	20	82.30	12	7
Leganés	-	-	-	131.70	14	18	92.28	11	13
Mallorca	-	-	-	62.75	18	19	-	-	-
Girona	-	-	-	-	-	-	80.15	13	18
RVallecano	-	-	-	-	-	-	58.75	17	20

Tablo 5

İspanya Ligi Piyasa Değerleri ve Sezon Sonu Lig Sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon) (Devamı)

Kulüp	2017-2018			2016-2017		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS
Barcelona	772.50	1	1	787.20	1	2
R. Madrid	716.20	2	3	743.10	2	1
A. Madrid	585.00	3	2	456.90	3	3
Sevilla	269.45	4	7	236.40	5	4
Valencia	230.90	5	4	287.90	4	12
Villarreal	196.70	6	5	158.70.	6	5
A.Bilbao	188.50	7	16	151.60	7	7
R. Sociedad	165.10	8	13	110.50	8	6
Las Palmas	123.00	9	19	55.90	15	14
Celta Vigo	114.65	10	12	95.50	9	13
R.Betis	96.55	11	6	76.80	13	15
D.La Cor.	89.40	12	18	92.80	10	16
Málaga	88.43	13	20	73.90	14	11
Espanyol	85.45	14	11	84.70	12	8
Eibar	71.75	15	9	52.10	16	10
Alavés	64.85	16	14	39.80	19	9
Levante	58.15	17	15	-	-	-
Leganés	53.63.	18	17	47.30	18	17
Getafe	48.75	19	8	-	-	-
Girona	35.60	20	10	-	-	-
Granada	-	-	-	85.50	11	20
S.Gijón	-	-	-	50.50	17	18
Osasuna	-	-	-	36.90	20	19

PD: Piyasa değeri (avro), PDS: Piyasa değeri sıralaması, SSS: Sezon sonu sıralaması,*milyon, ** milyar. (Kaynak: Araştırmacı tarafından transfermark.com sitesi verilerinden yararlanarak oluşturulmuştur.)

Tablo 5 incelendiğinde, İspanya Ligi'nde üç takımın piyasa değerleri bakımından diğer takımlarla pozitif yönlü olarak farklılaştığı ve ligi üst sıralarda tamamladıkları, lig bitirme sırasında sonlarda yer alan takımların da genellikle piyasa değeri en düşük seviyedeki takımlar olduğu görülmektedir.

İtalya-Seri A

İtalya Ligi piyasa değerleri ve sezon sonu lig sıralaması tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6

İtalya Ligi Piyasa Değerleri ve Sezon Sonu Lig Sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon)

Kulüp	2020-2021			2019-2020			2018-2019		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS	PD *	PDS	SSS
Juventus	678.10	1	4	854.00	1	1	873.78	1	1
Inter	618.30	2	1	661.90.	3	2	585.88	2	4
Napoli	533.00	3	5	723.80	2	7	520.65	4	2
Milan	508.80	4	2	563.10	4	6	525.98	3	5
Roma	386.85	5	7	438.45	5	5	434.88	5	6
Atalanta	381.00	6	3	284.40	8	3	252.63	7	3
Lazio	344.90	7	6	287.20	7	4	347.05	6	8
Sassuolo	211.85	8	8	180.38	13	8	160.68	11	11
Fiorentina	195.70	9	14	331.85	6	10	247.00.	8	16
Cagliari	183.15	10	16	188.33	10	14	122.75	13	15
Torino	159.40	11	17	231.38	9	16	196.43	9	7
H.Verona	155.63	12	10	59.33	20	9	-	-	-
Udinese	142.90	13	13	161.35	14	13	159.10	12	12
Bologna	140.50	14	12	113.98	16	12	100.93	15	10
Parma	137.55	15	20	122.78	15	11	64.75	17	14
Sampdoria	104.90	16	9	181.48	12	15	-	-	-
Genoa	88.15	17	11	185.10	11	17	107.48	14	17
Spezia	60.80.	18	15	-	-	-	-	-	-
Benevento	56.05	19	18	-	-	-	-	-	-
Crotone	47.95	20	19	-	-	-	-	-	-
SPAL	-	-	-	97.75	17	20	73.38	16	13
Brescia	-	-	-	94.18	18	19	-	-	-
Lecce	-	-	-	70.33	19	18	-	-	-
Chievo	-	-	-	-	-	-	61.43	18	20
Frosinone	-	-	-	-	-	-	60.13	19	19
Empoli	-	-	-	-	-	-	58.30	20	18

Tablo 6

İtalya Ligi Piyasa Değerleri ve Sezon Sonu Lig Sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon) (Devamı)

Kulüp	2017-2018			2016-2017		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS
Juventus	540.53.	1	1	422.00	1	1
Napoli	372.63	2	2	303.90l	3	3
Milan	352.58	3	6	223.33	5	6
Inter	347.43	4	4	318.85	2	7
Roma	328.28	5	3	285.43	4	2
Lazio	220.75	6	5	171.25	7	5
Fiorentina	168.10	7	8	192.23	6	8
Torino	146.00	8	10	133.40	8	9
Atalanta	126.33	9	7	80.23	14	4
Sassuolo	122.13	10	11	92.90	11	12
Sampdoria	113.85	11	9	87.55	12	10
Genoa	113.48	12	12	107.63	9	16
Udinese	87.18	13	14	105.33	10	13
Bologna	82.63	14	15	86.78	13	15
Cagliari	73.33	15	16	63.23	15	11
Benevento	61.80	16	20	-	-	-
Chievo	50.78	17	13	45.90	17	14
SPAL	50.40	18	17	-	-	-
H.Verona	46.30	19	19	-	-	-
Crotone	37.00	20	18	24.90	20	17
Palermo	-	-	-	42.78	19	19
Pescara	-	-	-	44.45	18	20
Empoli	-	-	-	58.33	16	18

PD: Piyasa değeri (avro), PDS: Piyasa değeri sıralaması, SSS: Sezon sonu sıralaması,*milyon, ** milyar. (Kaynak: Araştırmacı tarafından transfermark.com sitesi verilerinden yararlanarak oluşturulmuştur.)

Tablo 6 incelendiğinde, İtalya Ligi'nde yedi takımın (Juventus, Inter, Napoli, Milan, Roma, Atalanta, Lazio) piyasa değerlerinin diğer takımlarla pozitif yönlü olarak farklılaştığı ve ligi üst sıralarda tamamladıkları, lig bitirme sırasında sonlarda yer alan takımların da genellikle piyasa değerlerinin en düşük seviyedeki takımlar olduğu görülmektedir.

Almanya-Bundesliga

Almanya Ligi piyasa değerleri ve sezon sonu lig sıralaması tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7

Almanya Ligi Piyasa Değerleri ve Sezon Sonu Lig Sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon)

Kulüp	2020-2021			2019-2020			2018-2019		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS	PD *	PDS	SSS
B.Münih	829.60	1	1	911.73	1	1	835.55	1	1
B.Dortmund	581.45	2	3	691.03	2	2	376.80	2	2
Leipzig	561.78	3	2	561.90	3	3	314.45	4	3
B.Leverkusen	385.40	4	6	440.95	4	5	359.35	3	4
M.gladbach	323.45	5	8	260.95	7	4	191.53	6	5
Hoffenheim	237.30	6	11	292.03	5	6	188.63	7	9
Wolfsburg	234.05	7	4	236.35	9	7	145.63	9	6
E.Frankfurt	227.90	8	5	247.10	8	9	139.55	10	7
H. Berlin	220.15	9	14	285.15	6	10	125.23	11	11
Stuttgart	171.00	10	9	-	-	-	159.45	8	16
Freiburg	130.38	11	10	121.18	14	8	94.28	15	13
Schalke 04	108.65	12	18	213.73	10	12	243.90	5	14
Köln	107.15	13	16	116.95	15	14	-	-	-
W. Bremen	103.60	14	17	201.93	11	16	110.85	12	8
Augsburg	101.50	15	13	133.45	13	15	100.95	13	15
Mainz 05	92.85	16	12	152.53	12	13	86.60	16	12
Union Berlin	76.30	17	7	40.25	17	11	-	-	-
A.Bielefeld	52.65	18	15	-	-	-	-	-	-
F.Düsseldorf	-	-	-	96.23	16	17	47.43	17	10
Paderborn	-		-	26.18	18	18	-	-	-
Hannover 96	-	-	-	-	-	-	98.28	14	17
Nürnberg	-	-	-	-	-	-	42.95	18	18

Tablo 7

Almanya Ligi piyasa değerleri ve sezon sonu lig sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon) (Devamı)

Kulüp	2017-2018			2016-2017		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS
B.Münih	610.25	1	1	595.40	1	1
B.Dortmund	449.23	2	4	321.05	2	3
Leverkusen	225.40	3	5	244.58	3	12
Schalke 04	205.20	4	2	238.75	4	10
Leipzig	200.98	5	6	69.18	13	2
Wolfsburg	150.85	6	16	225.35	5	16
M.Gladbach	150.18	7	9	155.80	6	9
Hoffenheim	123.40	8	3	76.55	9	4
Köln	120.73	9	18	77.40	9	5
H. Berlin	90.08	10	10	76.00	10	6
E.Frankfurt	82.30	11	8	66.10	15	11
W. Bremen	78.43	12	11	75.08	12	8
Mainz 05	76.68	13	14	85.70	8	15
Stuttgart	73.95	14	7	-	-	-
Freiburg	72.73	15	15	40.25	16	7
Hamburg	70.08	16	17	94.98	7	14
Augsburg	54.38	17	12	69.03	14	13
Hannover 96	48.80	18	13	-	-	-
Ingolstadt	-	-	-	36.68	17	17
Darmstadt 98	-	-	-	32.83	18	18

PD: Piyasa değeri (avro), PDS: Piyasa değeri sıralaması, SSS: Sezon sonu sıralaması, *milyon, ** milyar. (Kaynak: Araştırmacı tarafından transfermark.com sitesi verilerinden yararlanarak oluşturulmuştur.)

Tablo 7'de gösterilen Almanya Ligi incelendiğinde B.Münih'in diğer kulüplerin tamamından çok daha yüksek piyasa değerine sahip olduğu ve son beş sezonu şampiyon olarak tamamladığı görülmektedir. Ligde Dortmund ve Leipzig'in piyasa değeri bakımından yeni bir ikili grup oluşturduğu, sonraki yedi kulübün de ayrı bir grup daha oluşturduğu, lig sonunda ise iki takımın piyasa değeri bakımından rakiplerine göre daha düşük seviyede kaldığı ortaya konmuştur. Ancak, Bundesliga lig sıralamasında takımların beklenmedik şekilde başarı ya da başarısızlıklarının söz konusu olabildiği söylenebilir.

Fransa-Lig 1

Fransa Ligi piyasa değerleri ve sezon sonu lig sıralaması tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8

Fransa Ligi Piyasa Değerleri ve Sezon Sonu Lig Sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon)

Kulüp	2020-2021			2019-2020			2018-2019		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS	PD *	PDS	SSS
PSG	828.80	1	2	1.09**	1	1	842.40	1	1
Monaco	339.70	2	3	409.25	2	9	385.58	2	17
O.Lyon	333.45	3	4	369.50	3	7	357.25	3	3
Lille	297.50	4	1	185.00	5	4	97.28	9	2
Marsilya	224.90	5	5	243.70	4	2	276.40	4	5
S.Rennes	224.20	6	6	159.55	7	3	130.80	5	10
OGC Nizza	222.05	7	9	181.85	6	6	129.60	6	7
Montpellier	112.30	8	8	92.00	12	8	60.30	13	6
Strasbourg	107.20	9	15	101.05	11	11	57.85	14	11
S.-Étienne	104.60	10	11	118.55	9	17	96.80	10	4
Stade Reims	99.50	11	14	70.10	16	5	50.50	19	8
RC Lens	95.65	12	7	-	-	-	-	-	-
FC Nantes	95.30	13	18	105.45	10	13	108.05	8	12
Bordeaux	93.80	14	12	144.00	8	12	112.50	7	14
Stade Brest	89.08	15	17	36.75	20	14	-	-	-
FC Metz	85.25	16	10	47.95	19	15	-	-	-
SCO Angers	82.40	17	13	77.70	14	10	57.55	15	13
FC Lorient	69.73	18	16	-	-	-	-	-	-
Dijon FCO	63.88	19	20	48.05	18	16	55.15	17	18
Nîmes	61.55	20	19	58.20	17	18	38.35	20	9
Toulouse	-	-	-	84.40	13	20	82.15	11	16
Guingamp	-	-	-	-	-		67.95	12	20
Amiens	-	-	-	74.80	15	19	54.80	18	15
Caen	-	-	-	-	-	-	57.50	16	19

Tablo 8

Fransa Ligi Piyasa Değerleri ve Sezon Sonu Lig Sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon) (Devamı)

Kulüp	2017-2018			2016-2017		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS
PSG	581.10	1	1	502.05	1	2
Monaco	291.80	2	2	190.45	2	1
Marsilya	162.15	3	4	109.40	4	5
Nizza	135.60	4	8	65.85	9	3
O.Lyon	131.25	5	3	179.20	3	4
S.-Étienne	102.83	6	7	85.40	5	8
Bordeaux	97.20	7	6	80.55	6	6
Toulouse	79.20	8	18	49.20	11	13
S.Rennes	56.05	9	5	73.50	8	9
Nantes	52.20	10	9	40.45	12	7
Guingamp	45.15	11	12	33.20	17	10
Angers	44.25	12	14	34.25	16	12
Lille	43.49	13	17	74.38	7	11
Metz	43.05	14	20	26.68	18	14
Caen	38.05	15	16	34.40	15	17
Montpellier	36.55	16	10	36.15	13	15
Dijon	35.60	17	11	21.00	19	16
Amiens	27.40	18	13	-	-	-
Troyes	25.70	19	19	-	-	-
Strasbourg	20.55	20	15	-	-	-
Lorient	-	-	-	49.65	10	18
Bastia	-	-	-	35.05	14	20
Lorraine	-	-	-	20.90	20	19

PD: Piyasa değeri (avro), PDS: Piyasa değeri sıralaması, SSS: Sezon sonu sıralaması,*milyon, ** milyar. (Kaynak: Araştırmacı tarafından transfermark.com sitesi verilerinden yararlanarak oluşturulmuştur.)

Tablo 8'de gösterilen Fransa Ligi incelendiğinde, PSG Kulübünün diğer kulüplerin tamamından çok daha yüksek piyasa değerine sahip olduğu ve son beş sezonda üç defa şampiyon olduğu görülmektedir. Ligde sonraki altı takımın (Monaco, Marsilya, Nizza, O. Lyon, Saint-Étienne, Bordeaux) piyasa değeri bakımından ikinci grubu oluşturduğu, sonraki dokuz kulübün ise ayrı bir grup daha oluşturduğu görülmektedir. Lig sonunda ise genellikle iki-üç takımın piyasa değeri bakımından rakiplerine göre daha düşük seviyede kaldığı, ancak lig sıralamasında sürpriz sonuçların söz konusu olabildiği söylenebilir.

Türkiye-Süper Lig

Türkiye Süper Ligi piyasa değerleri ve sezon sonu lig sıralaması tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9

Türkiye Süper Ligi Piyasa Değerleri ve Sezon Sonu Lig Sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon)

Kulüp	2020-2021			2019-2020			2018-2019		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS	PD *	PDS	SSS
Galatasaray	99.03	1	2	175.70	1	6	126.88	2	1
Fenerbahçe	96.28	2	3	88.28	3	7	150.40	1	6
Beşiktaş	87.25	3	1	96.48	2	3	11.30	3	3
Trabzonspor	86.85	4	4	79.55	4	2	49.73	5	4
Başakşehir	65.38	5	12	61.95	5	1	64.85	4	2
Alanyaspor	40.63	6	7	23.75	14	5	39.50	6	7
Kasımpaşa	35.90	7	14	38.70	6	10	27.23	14	14
Göztepe	30.83	8	10	23.80	13	11	34.18	9	15
Hatayspor	30.15	9	6	-	-	-	-	-	-
Karagümrük	28.35	10	8	-	-	-	-	-	-
Rizespor	27.63	11	13	28.35	9	15	36.78	8	11
Sivasspor	26.80	12	5	29.50	8	4	27.68	13	12
Konyaspor	26.28	13	11	29.08	10	13	29.90	11	8
Gaziantep	26.08	14	9	25.03	11	8	-	-	-
Antalyaspor	23.25	15	16	23.50	15	9	21.93	17	7
Ankaragücü	20.60	16	19	15.10	18	18	31.10	10	13
Kayserispor	19.90	17	17	30.28	7	17	22.65	15	10
Malatyaspor	19.78	18	15	24.48	12	16	28.18	12	5
Denizlispor	11.65	19	21	17.53	17	14	-	-	-
G. birliği	11.55	20	20	18.65	16	12	-	-	-
Erzurums	11.20	21	18	-	-	-	18.15	18	17
Bursaspor	-	-	-	-	-	-	37.70	7	16
Akhisarspor	-	-	-	-	-	-	22.00	16	18

Tablo 9

Türkiye Süper Ligi Piyasa Değerleri ve Sezon Sonu Lig Sıralamaları (2016-17/2020-21 arasındaki beş sezon) (Devamı)

Kulüp	2017-2018			2016-2017		
	PD *	PDS	SSS	PD*	PDS	SSS
Galatasaray	117.15	2	1	129.35	3	4
Fenerbahçe	103.00	3	2	168.68	2	3
Beşiktaş	144.20	1	4	177.40	1	1
Trabzonspor	73.35	5	5	85.55	4	6
Başakşehir	101.35	4	3	72.95	5	2
Alanyaspor	39.45	11	12	38.68	13	12
Kasımpaşa	27.35	17	8	39.50	12	10
Göztepe	40.93	10	6	-	-	-
Sivasspor	35.45	13	7	-	-	-
Konyaspor	41.58	9	15	28.75	17	9
Antalyaspor	57.33	6	14	41.80	10	5
Kayserispor	36.60	12	9	45.85	9	15
Malatyaspor	29.35	15	10	-	-	-
Gençlerbirliği	31.80	14	17	36.78	14	8
Bursaspor	56.45	7	13	48.98	8	14
Akhisarspor	27.95	16	11	50.20	7	7
Osmanlıspor	48.45	8	16	56.70	6	13
Karabükspor	24.95	18	18	36.08	15	11
Rizespor	-	-	-	34.68	16	16
Gaziantep	-	-	-	40.55	11	17
Adanaspor	-	-	-	19.98	18	18

PD: Piyasa değeri (avro), PDS: Piyasa değeri sıralaması, SSS: Sezon sonu sıralaması, *milyon, ** milyar. (Kaynak: Araştırmacı tarafından transfermark.com sitesi verilerinden yararlanarak oluşturulmuştur.)

Tablo 9 incelendiğinde Türkiye Süper Ligi'nde, dört büyüklerin piyasa değeri bakımından diğer kulüplerin tamamından daha yüksek piyasa değerine sahip oldukları, son dört sezonda Başakşehir'in de bu gruba dahil olduğu, bu beş kulübün lig sıralamasında da üst sırada yer aldıkları görülmektedir. Diğer on kulübün ayrı bir grup oluşturduğu son sıralarda ise genellikle üç kulübün bulunduğu lig sıralamasının da piyasa değerleri ile paralellik gösterdiği söylenebilir.

Piyasa Değerleri ile Lig Sıralamaları Korelasyonu

Araştırmada incelenen ülke liglerindeki kulüplerin piyasa değerleri ve sezon sonlarındaki lig sıralamalarına göre Pearson korelasyonu ve anlamlılık değerleri, tablo 10'da gösterilmiştir. Tablo 10 oluşturulurken, ligler, son beş sezonda elde edilen korelasyon değerlerinin aritmetik ortalamasına göre en yüksek ligden itibaren sıralanmıştır.

Tablo 10

Korelasyon ve anlamlılık değerleri (2016-17/2020-21 arasında kalan beş sezon)

Ülke	2020-21		2019-20		2018-19		2017-18		2016-17		Ort.
	R	p	R	p	R	p	R	p	R	p	
İt.	0.80**	0.00	0.71**	0.00	0.87**	0.00	0.94**	0.00	0.81**	0.00	0.83
İng.	0.88**	0.00	0.72**	0.00	0.80**	0.00	0.68**	0.00	0.78**	0.00	0.77
Fr.	0.86**	0.00	0.66**	0.00	0.38	0.09	0.75**	0.00	0.77**	0.00	0.69
İsp.	0.85**	0.00	0.50*	0.00	0.71**	0.00	0.54*	0.00	0.71**	0.00	0.66
Tür.	0.84**	0.00	0.57*	0.01	0.62**	0.00	0.57*	0.01	0.67**	0.00	0.65
Alm.	0.72**	0.00	0.85**	0.00	0.72**	0.00	0.65**	0.00	0.32	0.19	0.65

R: Pearson Correlation **p:** Anlamlılık düzeyi

*Korelasyon 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

**Korelasyon 0,01 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 10 incelendiğinde, son beş yılın ortalamasına göre en yüksek korelasyonun İtalya Ligi'nde (güçlü düzeyde) en düşük korelasyonun ise Almanya Ligi'nde (orta düzeyde) olduğu görülmektedir. Korelasyon değerinin Türkiye Süper Ligi'nde ise orta düzeyde olduğu söylenebilir. Liglerin tamamında takımların piyasa değerleri ile sezon sonu lig sıralamaları arasındaki korelasyonun pozitif yönlü olmak üzere, güçlü ve orta düzeyde olduğu (0.656-0.832) bulunmuştur. Almanya'da sadece bir sezonda pozitif yönlü olarak, zayıf düzeyde ancak anlamsız korelasyon ölçülmüştür.

Regresyon Değerleri

Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Türkiye Süper Ligi'nin takım piyasa değerleri ile lig bitirme sıralamasının son beş sezona ait basit regresyon değerleri tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11

Regresyon Değerleri (2016-17/2020-21 arasında kalan beş sezon)

Sıra No.	Ülke	2020-21	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	Son Beş Sezon Ortalaması
1	İtalya	0.650	0.510	0.766	0.900	0.662	0.698
2	İngiltere	0.777	0.521	0.645	0.462	0.614	0.604
3	Fransa	0.750	0.438	0.151	0.577	0.607	0.505
4	Almanya	0.523	0.732	0.523	0.429	0.103	0.462
5	İspanya	0.724	0.254	0.504	0.295	0.517	0.459
6	Türkiye	0.717	0.333	0.390	0.328	0.451	0.444

Tablo 11 incelendiğinde, son beş sezonun ortalamasına göre en yüksek regresyon değerinin İtalya Ligi'nde, en düşük regresyon değerinin ise Türkiye Süper Ligi'nde olduğu görülmektedir. Bir başka ifadeyle, takım piyasa değerinin lig sıralamasını belirlemede en yüksek oranın (%69,8) İtalya Ligi'nde, en düşük oranın ise (% 44.4) Türkiye Süper Ligi'nde olduğu söylenebilir. Genel olarak altı lig birlikte değerlendirildiğinde, lig sıralamasının belirlenmesinde, takım piyasa değerinin son beş sezonda yaklaşık olarak ortalama %44-70 arasında değişen oranlarda etkili olduğu söylenebilir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Türkiye Süper Ligi'nin son beş sezonluk (2016-2017/2020-2021) piyasa değerlerinin her sezon sonundaki lig sıralamaları ile korelasyonlarının incelenmesi sonucunda, son beş yılın ortalamasına göre, liglerin tamamında takımların piyasa değerleri ile sezon sonu lig sıralamaları arasındaki korelasyonun pozitif yönlü olmak üzere, güçlü (0,774-0.832, ilk iki lig- İtalya ve İngiltere) ve orta düzeyde (0.656-0.691-diğer ligler) olduğu bulunmuştur. Bu durumun iki nedenden kaynaklanmış olabileceği söylenebilir: Birincisi; takımların piyasa değerlerinin eşitsizliği, (yüksek piyasa değerine sahip takımların ligi de üst sıralarda bitirmeleri), ikincisi; piyasa değeri birbirine yakın olan kulüplerin lig sıralaması belirsizliğini artırmaları. Piyasa değerleri bakımından (Tablo 4-9), İtalya'da yedi (Juventus, Napoli, Milan, Inter, Roma, Lazio, Atalanta) ve İngiltere'de altı (Chelsea, M. United, Arsenal, M.City, Tottenham, Liverpool) takımın diğer takımlarla pozitif yönde açıkça bir farklılık gösterdiği, bu durumun, piyasa değerinin lig sıralamasında belirleyici bir rol oynamasına neden olduğu söylenebilir. Liglerin tamamında takımların piyasa değerleri incelendiğinde, piyasa değeri bakımından diğer takımlarla pozitif yönde farklılaştığı açıkça belli olan takımların, lig sıralamasında da genellikle üst

sıralarda yer aldığı görülmektedir. Piyasa değeri birbirine yakın olan takım sayısının lig sıralaması belirsizliğini artırmasına (düşük korelasyon) örnek olarak en düşük ortalama korelasyon değerine sahip Almanya Ligi incelendiğinde, piyasa değeri birbirine oldukça yakın dokuz kulübün bulunduğu (Tablo 7) bu nedenle maç sonuçlarının belirsizliğinin arttığı, bunun ise korelasyon değerinin nispeten daha düşük düzeyde çıkmasına neden olduğu söylenebilir. Fransa Ligi'nde de benzer durum söz konusudur.

Lig sıralamasının belirlenmesinde, takım piyasa değerinin son beş sezonda yaklaşık olarak ortalama % 44-70 arasında değişen oranlarda etkili olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla bir başka ifadeyle, lig sıralamasına etki eden % 30-% 56 oranında diğer faktörlerin de bulunduğu söylenebilir.

Literatür incelendiğinde, piyasa değerinin lig sıralamasında belirleyici bir faktör olduğu şeklindeki bulgumuzla paralellik gösteren çok sayıda araştırma bulunduğu görülmektedir. Madsen vd. (2018, s.2), Norveç ve İsveç liglerini inceledikleri araştırmalarında, futbolculara ödenen ücretler ile lig sonu sıralamasına göre ölçülen spor başarısı ve kupa müsabakalarındaki sonuçlar arasında önemli bir korelasyon bulduklarını belirtmişlerdir. Besson (2008, s.149), kulüplerin finansal güçleri ile sportif performansları arasındaki korelasyonun, Avrupa genelinde doğrulandığını, düşük finansal güce sahip kulüplerin sportif başarılarının sınırlı olacağını belirtmektedir. Ziebs (2004, s.39) araştırmasında, önemli ölçüde daha yüksek piyasa değerlerine sahip kulüplerin daha yüksek sportif başarıyı elde ettiklerini belirtmektedir. Klobučník vd. (2019, s.63), 2007-2016 döneminde Avrupa Birliği ülkelerinde kulüplerin piyasa değeri ile spor performanslarını inceledikleri araştırmalarında, ikisi arasında güçlü bir pozitif korelasyon gözlemlendiğini belirtmektedirler. Gerhards ve Mutz (2017, s.228), bir takımın piyasa değerinin, lig sıralamasının en önemli öngörücülerinden biri olduğunu savunmaktadırlar. Ancak bir takımın piyasa değerinin tüm liglerde aynı rolü oynaması beklenmemelidir. Bir ligdeki finansal eşitsizlik derecesi ne kadar düşükse, piyasa değerinin takımların performansı üzerindeki etkisi o kadar düşük olacaktır. Analizler, profesyonel futbolda başarının, performanstaki varyansın üçte ikisini oluşturan oyuncuların piyasa değerine büyük ölçüde bağlı olduğunu göstermiştir. Genel olarak, şampiyonluk için yarışacak takımlar sezon başlamadan önceden tahmin edilebilir.

Droste (2019), genel olarak, kulüplerin sportif potansiyellerini genişletmek için transfer yaptığını ve daha yüksek bir kadro değerinin daha büyük sportif başarıya yol açacağını belirtmektedir. Takım değeri ile sportif başarı arasındaki ilişki incelendiğinde, istatistiksel olarak güçlü bir pozitif korelasyon olduğu görülmektedir. Finansal potansiyel nedeniyle Avrupa'nın en iyi beş liginin sportif

hâkimiyeti yakın gelecekte azalmak yerine artacaktır. Ayrıca, yerel liglerdeki artan eşitsizlik nedeniyle, finansal gücü yüksek takımların hâkimiyeti var olmaya devam edecektir. Joswig (2009, s.39), araştırmasında, bir takımdaki oyuncuların ortalama değeri ile sezon sıralaması arasındaki korelasyonun oldukça yüksek olduğunu bulmuş ve bu korelasyonun nedenselliğinin iki yönlü olacağını savunmuştur. Joswig'e göre, paranın tek başına gol atamayacağı açıktır. On bir süper pahalı santrfordan oluşan bir takım da muhtemelen şampiyonluğu kazanamayacaktır. Yatırımları sonuca dönüştürmek için ek uzmanlık gereklidir. Herterich (2016, s.1-111) yaptığı araştırmada, Bundesliga'da 2005/06-2014/15 arasında kalan on sezonda piyasa değerlerinin seviyesi ile transfer harcamaları arasında iki-yedi kat arasında değişen oranlarda güçlü ve çok güçlü bir ilişki bulmuştur. Ayrıca transfer giderleri, piyasa değerleri ve sportif başarı arasında net bir bağlantı oluğunu, piyasa değerleri ve transfer giderlerinin kulüplerin sportif performansı üzerinde önemli bir etkisi olduğunu, en başarılı kulüplerinin en yüksek piyasa değerlerine sahip olduklarını belirtmiştir. Ineum Consulting Firması (2009) tarafından, profesyonel futbolla ilgili araştırmasında, Avrupa profesyonel futbol kulüplerinin 2007 UEFA sıralamalarını finansal kaynaklar ve sportif sonuçlar arasındaki ilişki incelenmiştir. İncelemede, yüksek finans kaynaklarına sahip kulüplerin en iyi transferleri gerçekleştirdiklerini ve bu nedenle İspanyol, İtalyan ve İngiliz kulüplerinin spor hâkimiyetinin büyük ölçüde sahip oldukları satın alma gücüyle açıklanabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Bulgularımızla doğrudan örtüşen bir diğer tespit ise Futbol Davranış Yönetimi Şirketi (Football Behavior Management) tarafından yapılmıştır. Hollanda birinci ligi takımlarındaki oyuncuların bireysel istatistiklerine dayanılarak yapılan hesaplamada, takım puanı ile takımın piyasa değeri arasında %88 korelasyon (çok güçlü) olduğu tespit edilmiştir (Footballbehavior management.com.,2019).

Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Türkiye Süper Ligi'nin son beş sezonluk (2016-2017/2020-2021) piyasa değerlerinin, her sezon sonunda elde edilen lig sıralamaları ile regresyonlarının incelenmesi sonucunda (Tablo 11), genel olarak lig sıralamasının belirlenmesinde takım piyasa değerinin son beş sezonda ortalama olarak %40-%70 arasında değişen oranlarda etkili olduğu bulunmuştur. Bu durum, takım piyasa değerinin lig sıralamasının önemli bir bölümünü açıklamada etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Droste (2019) yaptığı regresyon analizinde, regresyon katsayısını 0.662 olarak bulduğunu, bağımlı değişkenin varyansının yaklaşık %66'sının bağımsız değişken tarafından açıklanabileceği anlamına geldiğini, p değerinden sonucun istatistiksel olarak anlamlı olduğunu belirtmiştir. Akgeyik (2018, s.407), toplanan

puan ile takımın değeri arasındaki korelasyonu 0.67 (p değeri 0,01 düzeyinde anlamlı) olarak ölçmüştür. Pearson analizinin sonuçları finansal değeri daha yüksek takımların daha yüksek performans gösterebildiğini ve daha yüksek puan alabildiğini göstermektedir. Regresyon analizi sonucunda ise, istatistiki açıdan anlamlı ve takımın finansal değerinin başarıdaki değişimi %45,3 oranında açıkladığını bulmuştur. Bu nedenle kulüplerin yüksek bütçeli transferlerle takımlarını güçlendirme istekleri rasyonel bir davranış olarak değerlendirmektedir. Herterich (2016, s.1-111), Bundesliga'da 2005/06 -2014/15 arasında kalan on sezonda yaptığı regresyon analizinde, takımların puan kazançlarının %35'inin piyasa değerleri ile açıklanabildiğini (araştırmamızda bu oran %46,2) belirtmektedir.

Gerhards vd. (2014, s.235), Avrupa'nın on iki ulusal futbol ligini 2012/13 sezonunda inceledikleri araştırmalarında, yerel futbol şampiyonalarında takımların piyasa değerinin, başarılarını tahmin etmede açık ara en önemli rolü oynadığını bulmuşlardır. Dimitropoulos ve Limperopoulos'a (2014, s.130) göre, oyuncu sözleşmelerine yapılan yatırım ne kadar yüksekse, kulübün sahada o kadar başarılı olacağı, bir başka ifadeyle bir kulüp yetenekli oyunculara ne kadar çok yatırım yaparsa sahada o kadar başarılı olacağı, artan nakit akışı yaratan kulüplerin yetenekli oyunculara daha fazla harcama eğiliminde olduğu ve sahada daha başarılı olmayı düşündüğü anlaşılmalıdır. Bu görüşe Frick ve Simmons (2008, 598) da katılmaktadırlar.

Carmichael vd. (2011, s.468), sahadaki başarının doğrudan oyuncuların becerileri ve yetenekleriyle ilişkili olabileceğini ve gelirin sahadaki başarı ile olumlu bir şekilde ilişkili olduğunu söylemek mümkübelirtmişlerdir. Ücret harcamalarının da oyuncu becerilerini ve performanslarını sistematik olarak yansıttığı, oyuncuların becerilerine ve yeteneklerine yapılan yatırımın sahada başarıyı satın almasının söz konusu olacağı; daha zengin takımların daha da zenginleşeceği ve daha az başarılı kulüplere göre oyunculara daha fazla harcama yaparak başarıyı koruyabilecekleri ortaya çıkmıştır. Nitekim Szymanski ve Smith'e (2010, s.20) göre de, futbol kulübünün büyüklüğü ile spor performansının derecesi arasında güçlü bir pozitif ilişki bulunmaktadır. Daha fazla kaynağa sahip kulüpler daha yüksek finansal performansa da sahip olacaklardır.

Ferri vd. (2017, s.40), 2007-2008 ile 2013-2014 arasında kalan dört sezonda, İtalyan futbol takımlarının finansal ve spor performansları arasındaki ilişkiyi araştırdıkları çalışmalarında. 29 kulübe ait verileri kullanmışlar ve futbolcuların maaşlarına yapılan harcamalar ve sporculara yapılan yatırımlar ile kulüplerin spor performansı arasında olumlu ilişkiler bulduklarını belirtmişlerdir.

Zambom-Ferraresi vd. (2018, s.25), Avrupa futbolunda sportif performansın tanımlayıcıları başlıklı araştırmalarında, futbol takımlarında karar vericilere ana girdi olarak, kulüplerin yönetim bölümüyle ilgili sonuçlara ulaşmışlardır. Yöneticiler, oyuncuların transferinde (alım), takımın sahip olduğu ve/veya eksik olduğu olası oyuncu kombinasyonları ışığında, takım başarısı üzerinde etkisi olan belirleyicilerle ilişkili beceri ve yeteneklere sahip oyuncuları işe almayı düşünmelidir. Örneğin, yenilen şutların ve yapılan kurtarışların önemi göz önüne alındığında, bir takımın yenilen şutlar için zaten nispeten yüksek bir değeri varsa, kalecinin kalitesini artırmak iyi bir strateji olabilecektir. Ayrıca, sonuçlara göre, aynı oyun tarzının ve oyuncu özelliklerinin incelenen tüm ligler için yeterli olmadığı dikkate alınmalıdır. Bu nedenle, taktikleri ve oyuncuları en uygun şekilde seçmek için antrenörler ve spor yöneticileri için her ligin özelliklerini bilmelerini zorunlu hale getirmektedir.

Lago (2005, s.145), İspanya Futbol Ligi'ni 2003-2004 sezonunda sportif performans bakımından incelediği çalışmasında, belirli sayıda maçtan sonra performansın takımların ulaştığı noktaları hesaba katan belirleyici faktör olduğunu, genel olarak, kazanan ve kaybeden takımların belirlenmesinde bireysel ve takım performansının kalitesinin ana faktör olduğunu belirtmektedir.

Piyasa değerinin lig sonucunu belirlemede tek başına yetersiz olduğu bulgularımızda ortaya çıkan bir diğer tespitimizdir. Bununla paralel görüş bildiren ve bulgumuzu doğrulayan araştırmalar da bulunmaktadır. Keskin ve Öndeş (2020, s.165), takım verimliliklerini inceledikleri araştırmalarında, futbolcu sayısı ve ödenen ücretlerden daha çok kulüplerin ellerindeki varlıkları etkin kullanamadıklarını, kulüplerin genel olarak daha iyi yönetilmeleri halinde sportif ve mali anlamda daha başarılı olabileceklerini belirtmektedirler. Herterich (2016, s.45), takımların transfer giderleri ve piyasa değerlerinin, sportif başarının sadece bir kısmını açıklayabileceğini belirtmektedir. Piyasa değerlerinin yanı sıra, oyun sistemi, kulübün bütçesi, antrenörlük felsefesi, genç yeteneklerin teşviki ve antrenman yöntemleri, kulüp yönetimi gibi hususlar sportif başarıda rol oynamaktadır. Sportif başarı için kulübün genel konsepti belirleyici olacaktır. Szymanski ve Smith'e (2010, s.15) göre, kulüplerin finansal olarak iyi durumda olmalarına rağmen sportif başarısızlıklarının merkezinde koordinasyon başarısızlığı olduğu düşünülmektedir.

Kulüplerde modern kurumsal yönetim ilkelerinin (kurul bağımsızlığı, CEO ve başkan rollerinin ayrılması vb.) uygulanmasının, yönetsel kararların izlenmesi ve kulüplerin finansal istikrarsızlığının azaltılması için yararlı bir araç olarak görülebileceği söylenebilir (Dimitropoulos & Limperopoulos, 2014, s.138).

Sonuç olarak bu araştırmada, 2020/21 sezon sonu itibarıyla, Avrupa'nın Beş Büyük Ligi ve Türkiye Süper Ligi'nde, 2016/17-2020/21 sezonları arasında kalan son beş sezonda, takım piyasa değerlerinin lig sıralamalarına etkisi incelenmiştir. Liglerin tamamında takımların piyasa değerleri ile sezon sonu lig sıralamaları arasındaki korelasyonun pozitif yönlü olmak üzere, güçlü ve orta düzeyde olduğu, lig sıralamasının belirlenmesinde takım piyasa değerinin son beş sezonda yaklaşık ortalama olarak % 44 - % 70 arasında değişen oranlarda etkili olduğu bulunmuştur. Elde edilen bulguların literatür ile uyumlu olduğu görülmüştür. Takım piyasa değerinin yerel lig sonuçlarını belirlemede öncelikli bir faktör olarak değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır. Sportif başarı için takım piyasa değerine ilave olarak, kulübün bütçesi, antrenör faktörü, gençlik gelişimi (altyapı), kulüp yönetimi gibi diğer faktörlerin de dikkate alınması önerilebilir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

Akgeyik, T. (2018). Futbolda başarıyı etkileyen faktörler (Türkiye Süper Lig takımları üzerine ampirik bir araştırma). *Emek ve Toplum Dergisi*, 7(18), 396-413.

Baur, D. & Lehmann, S. (2007). *Does the Mobility of Football Players Influence the Success of the National Team?* Institute for International Integration Studies (IIIS) Discussion Paper No. 217. Trinity College Dublin, 1-24.

Bedir, F., Bozma, G., Turan, M., & Mızrak, O. (2022). Effects of Covid-19 on football stock market's return and uncertainty. *International Journal of Sport Finance, 17*(3).

Besson, É. (2008). *Accroître la Compétitivité des Clubs de Football Professionnel Français*. Premier Ministre, Secrétariat d'état chargé de la prospective, de l'évaluation des politiques publiques et du développement de l'économie numérique, 1-162.

Carlsson-Wall, M., Kraus, K. & Messner, M. (2016). Performance measurement systems and the enactment of different institutional logics: Insights from a football organization. *Management Accounting Research,* 32, 45-61.

Carmichael, F., Mchale, I. G. & Thomas, D. (2011). Maintaining market position: Team performance, revenue and wage expenditure in the English Premier League. *Bulletin of Economic Research,* 63(4), 464-497.

Dimitropoulos, P. E. & Limperopoulos, V. (2014). Player contracts, athletic and financial performance of the Greek football clubs. *Global Business and Economics Review*, 16(2), 123-141.

Droste, B. (2019). Money makes the World go round and thus, also the Soccer? A statistical analysis at European and national level. https://towards datascience.com/money-makes-the-world-go-round-and-thus-also-the-soccer-847bb5350535, Erişim tarihi: 20.05.2021.

Ferri, L., Macchioni, R., Maffei, M. & Zampella, A. (2017). Financial versus sports performance: The missing link. *International Journal of Business and Management*, 12(3), 36-48.

Footballbehaviormanagement.com (2019). Very strong correlation between FBM team score and team value. https://footballbehaviormanagement. com/2019/04/17/very-high-correlation-between-fbm-team-score-and-team-value, Erişim tarihi: 25.06.2021.

Frick, B. & Simmons, R. (2008). The impact of managerial quality on organizational performance: Evidence from German soccer. *Managerial and Decision Economics*, 29(7), 593-600.

Garcia-del-Barrio, P. & Szymanski, S. (2009). Goal! Profit maximization versus win maximization in soccer. *Review of Industrial Organization*, 34(1), 45-68.

Gerhards, J., Mutz, M. & Wagner, G. G. (2014). Die berechnung des siegers: Der einfluss von marktwert, ungleichheit, diversität und routine auf die leistung professioneller fußballteams. *Zeitschrift für Soziologie* 43, 231-250.

Gerhards, J. & Mutz, M. (2017). Who wins the championship? Market value and team composition as predictors of success in the top European football leagues. *European Societies*, 19(3), 223-242.

Gerrard, B. (2005). A resource-utilization model of organizational efficiency in professional sports teams. *Journal of Sport Management*, 19(2), 143-169.

He, M. Cachucho, R. & Knobbe, A. (2015). *Football Player's Performance and Market Value*. Proceedings of the 2nd workshop of sports analytics, European Conference on Machine Learning and Principles and Practice of Knowledge Discovery in Databases (ECML PKDD), MASS Project, 1-10.

Herterich, H. H. (2016). *Is Money Scores Goals the Base of Success in the German Bundesliga? A Long-term Analysis.* Bachelor Thesis, University of Appilied Sciences, Faculty of Media.

Herm, S. Callsen-Bracker, H. M. & Kreis, H. (2014). When the crowd evaluates soccer players' market values: Accuracy and evaluation attributes of an online community. *Sport Management Review,* 17(4), 484-492.

Ineum Consulting (2009). *Football professionnel finances & perspectives*, 1-74.

Joswig, M., (2009). Wer zahlt gewinnt. *Panorama, Mitteilungen der Deutschen Mathematiker-Vereinigung*,17(1), 38-40.

Keskin, H. İ. & Öndes, H. (2020). Seçilmiş Avrupa futbol kulüplerinin etkinliğinin ölçülmesi: VZA ve panel tobit modeli. *Sosyoekonomi*, 28(43), 153-174.

King, A. (2017). *The European Ritual: Football in the New Europe*. Routledge.

Klobučník, M. Plešivčák, M. & Vrábeľ M. (2019). Football clubs' sports performance in the context of their market value and GDP in the European Union regions, Bulletin of Geography. *Socio-economic Series*, 45, 59-74.

Koning, R. H. (2003). An econometric evaluation of the effect of firing a coach on team performance. *Applied Economics*, 35(5), 555-564.

Kulikova, L. I. & Goshunova A. V. (2013). Measuring efficiency of professional football club in contemporary researches. *World Applied Sciences Journal*, 25(2), 247-257.

Kutner, M. H., Nachtsheim, C. J., Neter, J. & Li W. (2005). Simple Linear Regression. *In: Applied Linear Statistical Models* (International Edition). (5th ed.) McGraw-Hill/Irvin.

Lago, C. (2005). Ganar o perder en el fútbol de alto nivel. ¿Una cuestión de suerte? Motricidad. *European Journal of Human Movement*, 14, 135-150.

Madsen, D. Ø., Stenheim, T., Hansen, S. B., Zagheri, A. & Grønseth, B. O. (2018). Wage expenditures and sporting success: An analysis of Norwegian and Swedish football 2010-2013. *Cogent Social Sciences*, 4(1), 1-14.

Majewski, S. (2016). Identification of factors determining market value of the most valuable football players. *Journal of Management and Business Administration. Central Europe*, 24(3), 91-104.

Mourao, P. R. & Teixeira, J. S. (2015). Gini playing soccer. *Applied Economics*, 47(49), 5229-5246.

Matesanz, D., Holzmayer, F., Torgler, B., Schmidt S. L. & Ortega G. J. (2018). Transfer market activities and sportive performance in European first football leagues: A dynamic network approach. *PLoS ONE*, 13(12), e0209362, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0209362

Naz, F., Ijaz, F. & Naqvi, F. (2016). Financial performance of firms: Evidence from Pakistan cement industry. *Journal of Teaching and Education*, 5(1), 81-94.

Ono, M., Kennedy, E., Reeves, S. & Cronin, L. (2012). Nutrition and culture in professional football. A mixed method approach. *Appetite*, 58(1), 98-104.

Ozawa, T., John, C. & Steven, H. (2004). Market orientation and financial performance of English professional football clubs. *Journal of Targeting, Measurement and Analysis for Marketing*, 13(1), 78-90.

Ruijg, J. & Van Ophem, H. (2015). Determinants of football transfers. *Applied Economics Letters*, 22(1), 12-19.

Paul, D. J., Bradley, P. S. & Nassis, G. P. (2015). Factors affecting match running performance of elite soccer players: Shedding some light on the complexity. *International Journal of Sports Physiology and Performance*, 10(4), 516-519.

Pinnuck, M. & Potter, B. (2006). Impact of on-field football success on the off-field financial performance of AFL football clubs. *Accounting and Finance*, 46(3), 499-517.

Transfermarkt.com. (2021). https://www.transfermarkt.com.tr/liga-portugal-bwin/start seite/wettbewerb/PO1/plus/?saison_id=2016), Erişim tarihi: 01.06.2021.

Schober, P., Boer, C. & Schwarte, L. A. (2018). Correlation coefficients: Appropriate use and interpretation. *Anesthesia & Analgesia*, 126(5), 1763-1768.

Szymanski, S. (1998). Why is Manchester United so successful? *Business Strategy Review*, 9(4), 47-54.

Szymanski, S. & Smith, R. (2010). The English football ındustry: Profit, performance and ındustrial structure. *In: Football Economics and Policy*, (p.1-26). Palgrave Macmillan UK.

Şimşek, H. & Yıldırım, A. (2003). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.* Seçkin Yayıncılık.

Van Horne, J. C. & Wachowicz J. M. (2008). *Fundamental of Financial Management*. (13th ed.). Prentice-Hall, Financial Times.

Zambom-Ferraresi, F., Rios, V. & Lera-López, F. (2018). Determinants of sport performance in European football: What can we learn from the data? *Decision Support Systems*, 114, 18-28.

Ziebs, A. (2004). Ist sportlicher Erfolg käuflich? Eine diskriminanzanalytische Untersuchung der zentralen Erfolgsfaktoren in der Fußball-Bundesliga [Is sporting success for sale? A discriminant analysis of the central success factors in the Bundesliga]. *Sport und Gesellschaft*, 1(1), 30-49.

EXTENDED ABSTRACT

Purpose: This research examines the effect of team market value on league rankings in Europe's Big Five Leagues and the Turkish Super League.

Method: The method of document analysis was used in the research. The sample of the study was collected in the five seasons between 2016/2017-2020-2021 seasons; it consists of 165 different clubs (Premier League: 30, La Liga: 29, Bundesliga: 25, Serie A: 28, League 1: 27, and Super League: 26 clubs) in Europe's Big Five Leagues and Super League. In the research, at the end of the 2020-2021 season, the clubs' performances mentioned in the sample were examined in terms of financial and sportive aspects. In the analysis, the end-of-season league rankings of the clubs in the last five seasons (2016-17/2020-21) and their market values at the same time are based on. The clubs in the examined leagues were ranked according to their market values, and separate analyses were made for each league and season by revealing the rank differences according to the league ranking obtained at the end. These variables were then subjected to Pearson correlation and linear regression analysis, which evaluated their potential mutual linear statistical relationship. The consistency of the findings was tested by using two different statistical package programs in the study.

Findings: When the market values and the league rankings at the end of the season are examined, the market values of six clubs in the English League, three clubs in the Spanish League, six clubs in the Italian League, one club each in the German and French Leagues, one club each in the German and French Leagues, which differ positively from the other teams, are seen. On the other hand, it can be said that the five clubs are generally in the top ranks in the league rankings, while the teams with the lowest market value are usually in the lower ranks in the league rankings. However, it is seen that some surprising results were obtained in Germany and France.

According to the market values of the clubs in the country's leagues examined in the research and their league rankings at the end of the season, it is seen that the highest correlation is in the Italian League (firm-level) and the lowest correlation is in the German League (moderate). It can be said that the correlation value is at a medium level in the Turkish Super League. It was found that the correlation between the market values of the teams and the league rankings at the end of the season in all leagues was positive, solid, and moderate (0.656-0.832). The positive, weak but insignificant correlation was measured in only one season in Germany. According to the average of the last five seasons, the highest regression value is in the Italian League, and the lowest regression value is in the Turkish Super League. In other words, it can be said that the highest rate in determining the league ranking of the team market value is in the Italian League, while the lowest rate is in the Turkish Super League. When the six leagues are evaluated together in general, it can be said that the team's market value has been influential in determining the league ranking, with an average of 44-70% in the last five seasons. As a result of the analysis of the correlations of the market values of the Big Five Leagues of Europe and the Turkish Super League for the last five seasons (2016-2017/2020-2021) with the league rankings at the end of each season, the market values of the teams in all leagues and the end-of-season were compared to the average of the last five years. It was found that the correlation between league rankings was positive, strong, and moderate. It can be said that this situation arises from the inequality of the market values of the teams and the uncertainty of the league rankings of the clubs whose market values are close to each other. When the market values of the teams in all leagues are examined, it is seen that the teams that differ from other teams in terms of market value are generally at the top of the league rankings. When the literature is examined, it is seen that there are many studies in parallel with our finding that market value is a determining factor in league ranking. This situation can be interpreted as the team market value effectively explaining a significant league ranking.

Conclusion and Discussion: As a result, in this study, the effect of team market values on league rankings in the last five seasons between 2016/17-2020/21 seasons in Europe's Big Five and Turkish Super League as of the end of the 2020/21 season was examined. It has been found that the correlation between the market values of the teams and the league rankings at the end of the season is favorable, solid, and moderate in all leagues, and the market value of the team has been influential in determining the league ranking, with an average of 44%-70% in the last five seasons. The obtained findings were found to be compatible with the literature. It was concluded that team market value could be considered a primary factor in determining local league results.